

OECD ÜLKELERİNİN SAĞLIK HARCAMALARININ EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ETKİSİ PANEL VERİ ANALİZİ

REYHAN EZGİ BORAN ,CELİLHAN REÇBER,ÇAĞRI MERT

Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi,Ekonometri Bölümü, Isparta Türkiye

ÖZET

- Bu çalışmada 2010-2019 yılları arasındaki OECD ülkelerinin sağlık harcamalarının ekonomik büyümede etkisini panel veri analizi ile araştırmaktadır. Etkisini ölçtük.Çalışmamız, sağlığın ekonomik büyümenin temel belirleyicilerinden biri olduğunu kanıtlar niteliktedir.

GİRİŞ

Ülkelerin Gelişmiş olan ülkelerin ekonomik yapısı, gelir düzeyi ve doğal kaynaklardan dolayı aralarında ekonomik alanda büyüme oranlarında farklılıklar olması önemli bir gerçektir.Ekonomik büyümeyi etkileyen faktörler arasında sağlık harcaması da gelmektedir.Refah seviyesi yüksek ülkeler sağlık harcamalarına daha iyi bir pay ayırmaktadır.Buda sağlıklı birey demektir.Toplumu sağlıklı olan ülkelerin ekonomik düzeylerin de o yüzeyde gelişir.Ekonomik büyümede her seviyeyi takip etmek gerekir.Biz kişi başına sağlık rcamasının kişi başına düşen milli geliri ne kadar etkilediğini araştırdık bu çalışmada.

MATERYAL ve YÖNTEM

Çalışmada kullanılan veri seti oecd.com ‘dan indirilerek elde edilmiştir.Belirlenen sağlık harcamaları dolar cinsinden aktarılmıştır.Yapılan çalışma sabit etkiler modeli kullanılmıştır.Örnekleme büyüklüğü 2010-2019 yılına ait ülkelerin sağlık harcamaları verileri üzerinden incelenmiştir.Veriler Kişi başına düşen sağlık harcaması (KBDSh) Dolar cinsinden ve ekonomik büyüme verisi yıllık toplam kişi başına düşen milli gelir (KBDMG) Dolar olarak alınmıştır.Analizlerde kullanılan modellerin tahmin edilmesinde Stata MP-12 paket programından yararlanılmıştır.Panel veri analizi,Regresyon analizi,Korelasyon analizi yapılmıştır.

BULGULAR

Çalışmada ilk olarak model tercihi yapılmıştır.Bunun için F testi,LM testi,HAUSMAN testleri yapıp serinin sabit etkiler modeli olduğuna karar verilmiştir.sabit etkiler modeline ulaştığımız için değiştirilmiş wald testi uygulayıp değişen varyansı bulduk.Daha sonra da birimler arası korelasyon için breusch lm testinden korelasyon olduğu sonucuna ulaştık.Baltagi wu testiyle de otokorelasyon olduğunun sonucuna uşaltık daha sonrada dricoll ve kraay tahmiciyle parametreler anlamlı çıkmıştır.Değişkenler arası pozitif yönlü ilişkinin olduğuna ve sağlık harcamalarının ekonomik büyümeyi etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

SONUÇLAR

Bu çalışmamızın sonucunu 6 kısımda inceledik.Çalışma sürecinde belirtilen testler uygulanmış ve doğrultusunda amacına ulaşılmıştır.Sağlık harcamalarının ekonomik büyümede ilişkisinin olduğu sonucuna varılmıştır.Kişi başına düşen sağlık harcamalarının kişi başına düşen milli gelir üzerinden pozitif ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.Ülkelerin refah seviyesiyle sağlık harcamalarına ayırdıkları pay arasında doğrusal ilişki olduğuda saptanmıştır.

TABLO 1 F TESTİ SONUÇLARI

BAĞIMLI DEĞİŞKEN: kbdmg	KATSAY I	STD. HATA	t	P> t
Kbdsh	8.612	0.578	14.90	0.00
Sabit	6420.301	2609.721	2.46	0.015
sigma_u	10770.621			
Sigma_e	4114.9483			

BREUSCH-PAGAN LM (Lagrange çarpanı) Testi:

Chi2 (20)	13054.77
Prob>chi2	0.000

BALTAGI-WU ‘NUN TESTİ VE BHARGAVA ,FRANZİNİ VE NARENDRANATHAN’IN DW

DW Testi	0.2577
Baltagi-WU LBI	0.6116

DRICOLL VE KRAAY TAHMİNCİ

Kbdmg	Coef.	Drisc/Kraay Std.Err.	P> z
Kbdsh	8.612	0.441	0.000
_cons	6420.301	1483.437	0.002

KAYNAKLAR

Altunöz, U . (2020). SAĞLIK HARCAMALARININ EKONOMİK BÜYÜME İLE İLİŞKİSİNİN OECD ÜLKELERİ İÇİN ANALİZİ . Ekonomi Bilimleri Dergisi , 12 (1) , 85- 105

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/297403>

<https://stats.oecd.org/#>

Şahin, D , Temelli, F . (2019). OECD ÜLKELERİNDE SAĞLIK HARCAMALARININ BELİRLEYİCİLERİ: PANEL VERİ ANALİZİ . Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi , 7 (16) , 946-961

